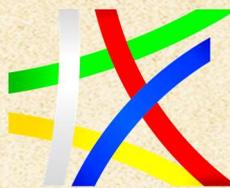

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

ПРЕПОРЪКИ

от проведен мониторинг на политиките за младежта, изпълнявани от Община Ракитово

Препоръките се базират на анализ на следните източници на информация:

- Доклад от пилотно изследване по проект „Повишено младежко участие в мониторинга на националните политики за младежта, изпълнявани от местната власт в област Пазарджик”, януари 2023 г.
- НС за младежта 2010-2020 г. (от 2010 г.) и 2021-2030 г. (от 2023 г.)
- План за младежта в Община Ракитово за 2022 година
- Отчет за изпълнението на Общински план за развитие на младежта в Община Ракитово за 2021

Препоръки по отношение на публичността и достъпността на документите. Община Ракитово не публикува Общинските планове за развитие на младежта, разработвани въз основа на Националната стратегия за младежта 2010-2020 г. Не се публикуват и годишните Отчети за изпълнение на Плановите за развитие младежта, което затруднява много евентуалния анализ на изпълнението включените в тях мерки и дейности.

По отношение на предвидения като обхват по проекта период (2020-2022) необходимата информация не се намира на уебсайта на Общината, а ни бе предоставена допълнително след поискване.

Анализът и настоящите препоръки се базират на няколко документа, като по отношение на тях съществуват известни неясноти:

- Отчет за изпълнение на Плана за 2021 г. е предоставен в табличен вид във вида, в който е представен на Областния управител за целите на мониторинга на изпълнението на Националната стратегия 2010-2020;
- Документ, който съдържа частични данни от отчета за 2021 г. и планирани дейности за 2022 г. Най-вероятно се касае за работен документ, създаден в процеса на подготовка на Общинския план за развитие на младежта за 2022 г.;
- Документ, който представлява същинския План за развитие на младежта в Община Ракитово за 2022 г. Същият съдържа в табличен вид предвидените за 2022 година мерки и дейности.
- Документ, който съдържа в табличен вид планирани мерки и дейности за 2022 г. Същите се различават от посочените в текстовия файл мерки и дейности.

Основният проблем при анализа на Общинския план за развитие на младежта за 2022 г. на Община Ракитово е в установяването на меродавния списък и описание на планираните дейности.

Най-напред дейности се съдържат в частта от Плана за 2022 г., посветена на анализ на ситуацията. Същите са изброени списъчно в края на описанието на ситуацията, като липсват пояснения за това кой е отговорен за изпълнението, с какви средства и от кои източници ще стане това, какви са индикаторите, очакваните резултати и какви ще са източниците на информация за постигането на тези индикатори и резултати.

Дейности в табличен вид се съдържат и по-надолу в Плана, в същинската част III. «Дейности за постигане на целите». Заложените там дейности са изключително малко на брой, едва осемнадесет,

като от тях десет представляват спортни или културни мероприятия, вкл. чествания на определени дни и празници. В тази таблица откриваме отговорни институции и източници на финансиране, но без бюджет или индикатори. Вместо конкретни срокове се посочва само „2022 г.“.

И на последно място, дейности и мерки се съдържат в табличен вид в отделен XLS файл, следващ формата за мониторинг по Националната стратегия за младежта 2010-2020 г. Включените там дейности са различни от тези, описани в таблицата в самия Общински план за 2022 г. и не става ясно дали се касае за проект, който не се е материализирал или за актуален план, който обаче не е бил приложен и взет предвид в официално одобрения от Общински съвет – Ракиново План за 2022 г. *В тази връзка препоръчваме:*

- Община Ракиново своевременно да публикува на страницата си актуалните Общински планове за развитие на младежта, включително техните проекти, така че последните да могат да бъдат обект на обществено обсъждане от заинтересованите страни и целевите групи.
- Община Ракиново своевременно да публикува на страницата си актуалните Отчети за изпълнение на Плановите за младежта, за да демонстрира отчетност и прозрачност на финансирането и да промотира неговите източници.
- Да се отстранят и да не се допускат неяснотите относно това кои точно са одобрените от Общински съвет мерки и дейности.

Препоръки по отношение на създаването на Общинските планове.

Процесът по създаване на Плановите разкрива известни слабости по отношение на стратегическото планиране. Както навсякъде в областта, и тук анализираният документ разкриват йерархичен подход отгоре надолу – Общинска администрация изисква информация от институции и организации под формата на предложения и планирани дейности, която после се обединява в План, който се предоставя на Областна администрация.

По отношение на Плана за 2022 г. планираните дейности остават неясни. За да е налице качествен план е необходимо да е налице анализ на ситуацията, и планиран комплекс от дейности, които да са описани с конкретни отговорни институции, срокове, финансиране, индикатори и източници на информация.

Аналитичната част от плана е кратка, а статистически данни са смесени с отчетени дейности от различни организации от предходни периоди.

По отношение на дейностите, налице е голям брой дейности, които са само изброени без детайлно описание, малък брой дейности, описани в самия раздел „Дейности за постигане на целите“ и съвсем различен комплекс дейности, посочени в табличен вид в документ, чиято актуалност и валидност не е ясна. *В тази връзка препоръчваме:*

- Община Ракиново да подобри процеса по планиране на младежките политики, като преразгледа и предефинира дейностите за постигане на целите.
- При изготвяне на плана да се провежда събиране и анализ на по-голям обем от актуална информация за ситуацията, анализ на силни и слаби страни, целеполагане, дефиниране на повече конкретни мерки и дейности и изясняване на взаимодействията и добавената стойност на всяка от тях в общата картина на състоянието на младежта в общината.
- Да се разграничи целевата група „младежи“ (лица от 15 до 29-годишна възраст) от „деца“ и „ученици“, което е типична слабост на общинските планове за младежта на територията на Областта.
- Ако все пак анализираме описаните в един или друг документ дейности, препоръчително е включването на такива мерки да бъде по-добре аргументирано и конкретизирано. Например, когато за 2021 г. се отчита, че броят млади хора, обхванати в различни дейности и инициативи на читалищата е бил 230, е нереалистично в Плана за 2022 г. да се очаква този брой да нарасне до 1500.

При положение, че се касае за оперативен план на ниво община, препоръчваме:

- Да се посочват конкретни срокове за реализация на дейностите/ мерките.
- Да се посочва поне приблизителна стойност/ бюджет на отделните мерки и дейности.
- Да се посочват реално измерими индикатори, като по отношение на количествените индикатори да се посочва базова и целева стойност, което да позволи оценка на изпълнението и ефекта. Тези индикатори следва да бъдат реалистични
- Включват се предимно индикатори за процес, и е препоръчително да се добавят повече индикатори за ефект/ резултат от реализирането на мерките.
- Да се посочват релевантни източници на информация за постигането на тези индикатори.
- Да се привличат допълнителни ресурси и да се търси по-активно осигуряването на мерки в най-критичните области. Не е окуражаващо за две години единственото постижение в Оперативна цел „Разкриване на нови работни места“ да бъде един младеж, обхванат в програмата “Мениджър за един ден” на Junior Achievement.

Препоръки по отношение на изпълнението. За целевия период 2020-2022 г. разполагаме с един Отчет за изпълнение на Плана за младежта на Община Ракитово, за 2021 г. Данни за такова изпълнение откриваме в известна степен и в аналитичната част на Плана за 2022 г.

В приоритет 1: „Насърчаване на икономическата активност и кариерното развитие на младите хора“ за 2021 г. се отчитат дейности за консултиране и насочване към заетост, реализирани от Бюро по труда.

В приоритет 2: „Подобряване на достъпа до информация и качествени услуги“ се отчитат консултации и работа на младежки и ромски медиатор отново към Бюро по труда, както и финансирането на спортните клубове и литературната награда „Милош Зяпков“ от страна на Общината, като последните две са по-скоро периферни, а не от решаващо значение за осигуряването на достъп до качествени услуги.

В приоритет 3: „Насърчаване на здравословния начин на живот“ се отчитат пет кампании на здравните медиатори и Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните, както и неопределено спортно събитие/ състезание.

В приоритет 4 „Превенция на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение“ липсват каквито и да е реализирани дейности и мерки.

В приоритет 5 „Развитие на младежкото доброволчество“ се отчитат единствено пет (?) инициативи, които са на Младежкия червен кръст (МБЧК), въпреки че като водеща организация е записана Община Ракитово.

В приоритет 6 „Повишаване на гражданската активност“ липсват реализирани дейности и мерки през 2021 г.

В приоритет 7 „Развитие на младите хора в малките населени места и селските райони“ Общината отчита подкрепа за читалищата, обхванали 230 младежи от целевата група, както и осигуряването на зона с безплатен безжичен интернет.

В приоритет 8 „Развитие на межкултурния и международния диалог“ липсват реализирани през 2021 г. мерки и дейности.

В приоритет 9 „Повишаване на ролята на младите хора в превенцията на престъпността“ са предвидени 20 „дискусии, беседи, тренинги“, предимно реализирани от МКБППМН (съответно с непълнолетни), както и разяснителна работа и насърчаване за спазване на законите, явно предназначени само за младежи от ромската общност. Предвидено е и обучение и състезание по безопасност на движението по пътищата сред деца и младежи.

В обобщение може да направим извода, че Общината отчита дейности и мерки по шест от девет заявени приоритета, и едва по 10 от общо 28 оперативни цели. В тази връзка препоръчваме:

- Община Ракитово да публикува годишните отчети за изпълнение на Планове за младежта, вкл. преди тяхното приемане от Общинския съвет, с цел публично обсъждане на резултатите от изпълнението.
- Предвид съществуването и функционирането на младежки организации на територията на Общината (напр. МБЧК), би било добре, ако те вземат дейно участие в обсъждането и изготвянето на ежегодния Отчет за изпълнението, дори и като допълнителен източник на информация.
- Да се положат усилия за установяване на причините за не постигане на всички предвидени цели и очаквани резултати.
- Да се привлекат допълнителни ресурси за реализиране на повече и по-широкообхватни дейности, насочени към постигане на ключовите резултати и цели.
- Да се обърне внимание на липсата на усилия за подобряване на межкултурния диалог, гражданската активност и доброволчеството сред младите хора.
- Работата по превенция на престъпността да обхване не само ромската общност, а младите хора като цяло.

Този документ е разработен, в рамките на Проект "Повишено младежко участие в мониторинга на националните политики за младежта, изпълнявани от местната власт в област Пазарджик" Договор № BG05SFOP001-2.025-0186-C01, финансиран от Оперативна програма "Добро управление", съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Сдружение „Младежка инициатива за развитие“
бенефициент по проекта, с отговорен експерт за
резултатите Емилия Паунова, тел. 08996 81 55 36,
e-mail: sdruzhenie_mir@abv.bg

Сдружение „Център за обучение и услуги“, партньор по
проекта, с отговорен експерт за резултатите Надя Пеева,
тел. 0879 000 403, e-mail: cou_pz@abv.bg